

گفتگو

با استاد قرآن کریم
جناب آقای

سید محمد طباطبائی

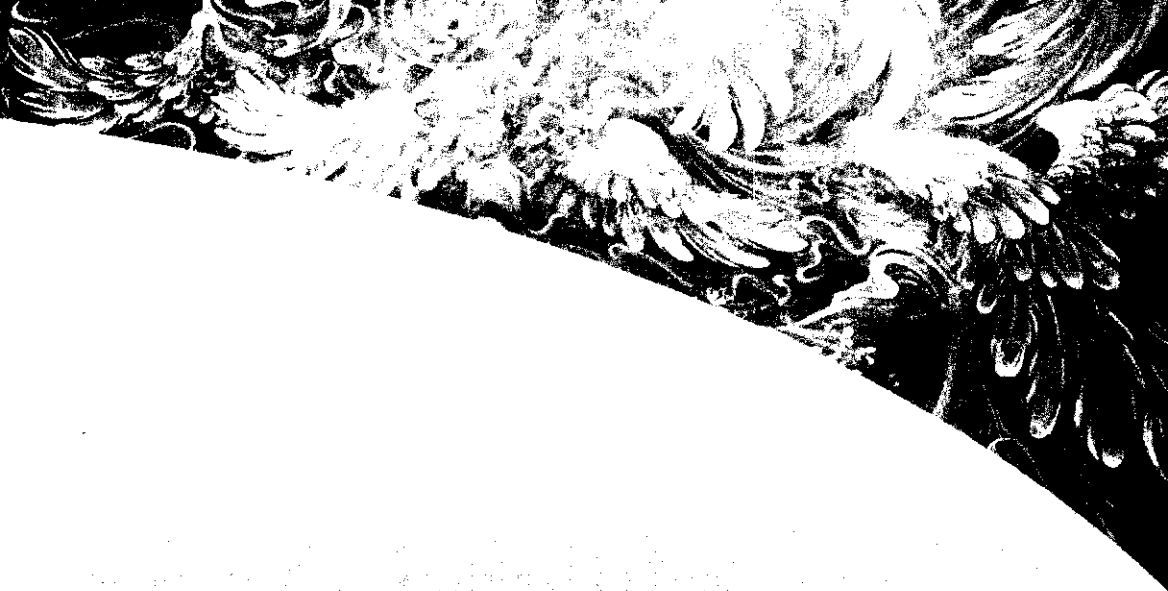
مقدمه :

چند ماهی از سال ۱۳۱۹ شمسی گذشته بود، در محله مسجد جسامع و در بیست
حاج سید حسن، ششور و شعفی برپا بود. مرحوم سید حسن این حدیث را که از هر
لب روحانی محل شنیده بود زیر لب تکرار می کرد. قال الصادق (ع) : «لَا تُرَكُّ لَنَا وَكَلِّدُ
الْأُسْمَانِيَّةَ مُحَمَّدًا» (۱). آنگاه در کنار مراقب شریف علاء بن محمد تقی و علاء بن محمد
باقر مجلسی (رحمة الله) علیهما ایستاد و مشغول زیارت و توسل شد. همین که نماز
خود را سلام داد دست به دعا شد و بعد آرام و مطمئن روانه خانه گردید. وقتی وارد
صحن خانه شد همه با لبخند به او تبریک گفته و فداقه نوزاد را به دست او دادند،
مرحوم سید حسن شکر خدای را بجا آورد و پس از اذان در گوش راست و اقامه در
گوش چپ، نام «سید محمد» را برای کودکش برگزید. مرحوم سید حسن که شیفته
قرآن و اهل بیت (ع) بود از طفولیت تربیت دینی و قرآنی سید محمد را پی گرفت و

او را با نور قرآن و اهل‌بیت آشنا ساخت و در تشویق و ترغیب او برای تعلیم و تربیت قرآنی کوتاهی نکرد، تا سید محمد در پرتو همین تشویق‌ها و تعلیمات خالصانه اساتید فن قرائت و تجوید قرآن به سمت معلّمی قرآن دست یافت و هم اکنون چهل سال است که در کسوت استادی به تعلیم و تربیت مشتاقان کلام الهی قرآن کریم می‌پردازد. وقتی برای مصاحبه سراغ منزل ایشان را از اهالی خیابان و کوچه می‌گرفتیم، با شوق و احترام خاصی ما را به سمت منزل استاد راهنمایی می‌نمودند. در منزل استاد چهره نورانی و بشاش این ذریه زهرا را بوسیدیم و به مصاحبه با ایشان نشستیم.

- استاد گرانقدر از اینکه فرصتی از وقت گرانباه خود را به ما اختصاص دادید صمیمانه سپاسگزارم و سؤالاتی جهت آشنائی نسل جوان و علاقه‌مندان به ساخت مقدس قرآن از وجود پربرکت حضرت عالی مطرح می‌کنم.
جناب حاج آقا طباطبائی، خواهشمندم چگونگی آموزش قرآن و فعالیت‌های قرآنی خود را از سن نوجوانی بیان فرمائید.

اینجانب سید محمد طباطبائی، به لطف الهی؛ قرآن را در مکتب‌خانه (میرهندي) فرا گرفتم و مدت پانزده سال نزد استاد حاج سید محمد میرهندي (۲) در خیابان کمال فعلی به فراگیری ادبیات و علوم دینی مشغول بودم، بعداً به آموزشگاه فردوسی که مجاور مقبره شریف علاء مه مجلسی بود وارد شدم و در مدت دو سال به فراگیری تجوید و معارف قرآنی پرداختم و در آنجا با استاد حاج آقا حسین نیلفروشان (۳) آشنا شدم و ایشان مرا تحت تعلیم و تربیت قرآنی خویش قرار دادند و به مرور مرا با استاد بزرگ فن قرائت و تجوید قرآن، استاد حاج میرزا عبدالغفور شمس (۴) آشنا ساختند و طی جلسه‌ای مرا به ایشان معرفی نمودند و در مسجد کازرونی به صورت مستمر از محضر حاج میرزا عبدالغفور شمس بهره می‌بردم. در کنار شاگردی جلسات استاد شمس، به جلسات اساتید نامی فن قرائت و تجوید آقایان حاج میرزا عباس نخودی

(۵) و حاج آقا فصیح‌القراء (۶) راه پیدا کردم و همچنین دروس فقه و صرف و نحو را خدمت حجة الاسلام شیخ اسدالله طیاره (۷) به پایان رساندم و تا سن ۲۲ سالگی از محضر این اساتید علوم و فنون مربوط به قرائت و تجوید و ترجمه و تفسیر قرآن را فرا گرفتیم. در جلسه‌ای استاد حاج میرزا عباس نخودی مرا امتحان و به سمت استادی جلسه قرآنی مسجد نو بازار منصوب کردند. همچنین مسؤولین حسینیة بنی فاطمه، جلسه قرآنی برای نوجوانان و جوانان تشکیل دادند و بنده را به عنوان معلم این جلسه معرفی نمودند و بنده حدود ده سال مشغول تعلیم و تربیت قرآنی جوانان و نوجوانان بنی فاطمه شدم که بعدها بسیاری از آنها نقش مؤثری در انقلاب و جنگ داشتند و تعدادی از آنها همچون برادران نم‌نسات و جلال افشار (۸) به شرف شهادت رسیدند.

استاد گرانقدر یکی از امتیازات حضرت عالی بهره‌مندی از اساتید بنام فن قرائت و تجوید قرآن بوده لطفاً در این خصوص صحبت فرمائید.

بنده از دوران نوجوانی تا سن چهل سالگی از محضر علما و بزرگان حوزه و اساتید مشهور فن قرائت و تجوید قرآن بهره‌ها بردم و از محضر هر کدام مطالب ارزشمند و زیبایی را در تعلیم و تربیت

شاگرد از آنها آموختم. علاوه بر اسانید میرزی همچون حاج میرزا عبدالغفور شمس، حاج میرزا عباس نخودی، حاج آقا سوسی (۹)، حاج آقا فصیح‌القراء (۱۰)، از جلسات حاج آقا ماشاءالله قمی‌زاده (۱۱)، حاج آقا رضا مقاره (۱۲)، حاج آقا نیلفروشان (۱۳) و حاج آقا شکوهنده (۱۴) بهره‌ها بردم.

استاد گرانقدر ذکری از فعالیت‌های قرآنی و شاگردان خود ننماید. در طول چهل سال گذشته شاگردان زیادی در جلسات داشته‌ایم که به برکت قرآن تربیت شده‌اند و بسیاری از آنها به فیض والای شهادت رسیده‌اند و تعدادی از آنها در کسوت معلم قرآن مشغول فعالیت هستند، از جمله آنها حجة الاسلام و المسلمین مجتبی همدانی (۱۵) هستند که از فضیلتی حوزه علمیه قم و حافظ کل قرآن می‌باشند، آقای استاد حسن احمدی از اساتید قرآنی شهر تهران و آقای انصاری‌پور از اساتید شهر اصفهان از جلسات قرآنی ما به جامعه پربرکت قاریان و حافظان کشور تقدیم گشته‌اند. برنامه‌های متعددی در سطح مراکز آموزشی، فرهنگی و مساجد به صورت دوره‌ای و ترمی داشته‌ام که علاوه بر آموزش تجوید و فنون قرائت به بیان نکاتی از ترجمه قرآن و معارف اسلامی و بیان احکام شرعی می‌پردازم.

استاد عزیز پیام قرآنی شما برای نسل جوان چیست؟

امام علی (ع) فرموده‌اند: خداوند سبحان، هیچ کس را به چیزی مانند این قرآن اندرز نداده و موعظه نکرده است، زیرا قرآن ریسمان محکم خدا و دستاویز مطمئن او است و چیزی برای تهذیب و صیقل دادن دل، جز قرآن وجود ندارد. (۱۶) بنابراین به جوانان عزیز و علاقه‌مند به ساحت مقدس قرآن عرض می‌کنم، علاوه بر فنون قرائت و صوت و لحن، با مفاهیم قرآن به نحو مطلوب آشنا شوند و دل و روح خود را به نصایح قرآن بسپارند و آن را در صحنه زندگی خود بکار گیرند. بنده به تمامی جوانان اطمینان می‌دهم که اگر با قرآن آشنا شدند و در جلسات قرآن روح و فکر خود را با قرآن گره زدند هیچ گاه به فساد و فحشاء و گناه و مشکلات اجتماعی و خانوادگی دچار نشوند و در واقع این جلسات قرآن جوانان را بیمه می‌کند و آنها را اهل قرآن می‌نماید و کسی که اهل قرآن شود اهل خدا و جزء خاصان درگاه الهی او می‌شود. (۱۷)

استاد عزیز با توجه به تجارب حضرت عالی به نظر شما راهکارهای توسعه نور قرآن در جامعه اسلامی چه می‌باشد؟

با عنایت به اینکه قرآن آئین‌نامه زندگی است بر هر مسلمانی لازم است قرآن را فرا گیرد و به دیگران بیاموزد تا قرآن در متن زندگی

مردم ما قرار گیرد برای این کار بایستی از مساجد شروع کرد، این برنامه قرآن‌خوانی در مساجد بعد از نماز مغرب و عشاء طرح جالبی است. یا بیان تفسیر قرآن توسط ائمه جماعات کار شایسته‌ای است. گسترش جلسات در منازل یکی دیگر از راهکارها است همین مجله قرآنی که شما منتشر نموده‌اید و با آن سرتاسر استان را تحت فعالیت‌های قرآنی قرار داده‌اید. اینها همه می‌تواند موجب توسعه و رشد نور قرآن در صحنه زندگی مردم ما بشود. اما بر عهده اولیاء امور است که این کارها را تشویق و تقویت کنند، در سطح کلان حمایت نمایند. پدرها، مادرها، کسانی که توان مالی خوبی دارند برای جلسات و مسابقات قرآنی جایزه حج، کربلا و مشهد قرار دهند. هر چه جوانان ما با قرآن مانوس شوند ما در مبارزه با تهاجم فرهنگی موفق‌تر بوده‌ایم. الان رهبر عزیزمان آیه‌الله خامنه‌ای تأکید بر فعالیت‌های قرآنی دارند، شما در گذشته این کشور ببینید چه وقتی مثل این زمان بوده است. پس باید قدر فرصت‌ها را بدانیم و جوانان را با قرآن پیش از پیش آشنا سازیم. بنده به لطف الهی امیدوارم که تا شب آخر عمر در خدمت قرآن باشم و با قرآن مانوس باشم و به جوانان خدمت کنم و به برکت قرآن آنها را از عوارض تهاجم فرهنگی استعمار جهانی

حفظ نمایم.

استاد گرانقدر از اینکه فرصتی از اوقات گرانمایه خود را به مصاحبه بنا نما
اختصاص دادید صمیمانه سپاسگزاریم و آرزوی توفیقات روز افزون برای شما و سایر
خادمان قرآن داریم. والسلام

ارجاعات و معرفی رجال مطرح در مصاحبه:

- ۱- حدیث از اسام صادق (ع)
- ۲- از دانشوران و مجلسیان برده است.
- ۳- از اساتید علوم و معارف قرآنی می باشد.
- ۴- از اساتید بنام فن قرأت و تجوید قرآن برده اند (متوفی به سال ۶۰)
- ۵- همان (متوفی به سال)
- ۶- همان (متوفی به سال)
- ۷- از فضایی حوزه علمیه اصفهان برده است.
- ۸- از شهدای حسنیه بنی فاطمه می باشند.
- ۹- از اساتید بنام فن قرأت و تجوید قرآن برده اند (متوفی به سال)
- ۱۰- همان (متوفی به سال)
- ۱۱- همان (متوفی به سال)
- ۱۲- همان (متوفی به سال)
- ۱۳- همان (متوفی به سال)
- ۱۴- همان (استاد عالیقدر قرآن کسبه قرآن پژوهان از محضرین پیرایه بودند)
- ۱۵- از فضایی حوزه علمیه قم و از خطاط قرآن کرم می باشند.
- ۱۶- موج الایمان، خطبه ۱۷۶، شرح امین ابن الحدید، ۱۳۷۱
- ۱۷- کواکب انصال، ۳۲۲۸، ترجمه مجلسی از حدیث.